

Reisinformatie Zuidelijk Afrika A – Z
Laatste update: 05-09-2009 Accommodaties

Tijdens je reis logeer je in karakteristieke accommodaties zoals in het programma genoemd. Alle kamers beschikken minimaal over een bad en/of douche en toilet (m.u.v. aangegeven bestemmingen zoals kampeersafari's, trektochten en vrijwilligersprojecten.) De accommodaties en overnachtingen hiervan zijn beschreven in het programma.

Afdingen

Afdingen op prijzen ligt wat moeilijk. Sommige Zuid-Afrikanen zijn van nature pingelaars maar in tegenstelling met vele andere plaatsen in de wereld maakt het geen deel uit van de cultuur. Vaak pingelen toeristen over kleine dingen als kralenwerk of mandjes en uiteindelijk zal de verkoper - vaak uit wanhoop - toegeven. Gebruik dus tact als je wilt gaan pingelen. De grotere winkels hebben vaste prijzen. Ook hebben alle taxi's in Zuid-Afrika een meter. Afdingen is dus niet nodig, maar zorg wel dat de meter loopt als je ingestapt bent.

Afval:

Moenie rommel strooi nie, hou aub ons dorp skoon ...

Bewustzijn ten aanzien van afval is voor ons vanzelfsprekend, in Afrika is dat veel minder, zo zijn er stinkende vuilstortplaatsen (waar afval verbrand wordt), chemisch afval en plastic dat in de natuur rondslingerd. "Locals" hebben niet het besef van waarom je geen papertje of ander afval op de grond of uit het raam mag gooien. De verleiding is onder toeristen dan ook vaak groot om hun voornemens te laten varen en "zoals de locals" te handelen. Waak ervoor om niet te laks te worden "omdat het toch niets uitmaakt" en geef ook geen waardeoordelen naar de lokale bevolking.

Backpacken

Zuid-Afrika is een paradijs voor trekkers. Er zijn veel goede hostels, vele met excentrieke cafés, goed entertainment en avonturen 'om de hoek'. Bijna alle verblijven kunnen zorgen voor huurauto's, vluchten, treinkaartjes, tours en safari's.

De Baz Bus (www.bazbus.com) is Zuid-Afrika's specialist voor backpackers die van deur tot deur, snel in en snel uit de bus willen reizen - leuk en gemakkelijk.

Bagage

De hoeveelheid bagage die je (zonder extra kosten) mee mag nemen, is afhankelijk van de door je gekozen reis en de boekingsklasse van de luchtvaartmaatschappij. Deze informatie vind je op je ticket. Over het algemeen mag je maximaal 20 kg bagage per persoon meenemen en 1 stuk handbagage van normale afmeting.

Extra kilo's worden streng gecontroleerd en zijn kostbaar. Op de dag van vertrek is het verstandig het eerste overnachtingadres op je kofferlabel te vermelden. De naam van de accommodatie (bijv. hotelnaam), de plaats en het land is voldoende. Pas wanneer je weer terug naar huis reist vul je, je eigen adres in op je kofferlabel. Hardschalige koffers passen vaak niet goed in de bagageruimte van auto's of zijn niet geschikt op avontuurlijke- en safari reizen. Neem roltassen of iets vergelijkbaars mee, en zorg dat deze met kleine hangslotjes af te sluiten zijn. Reis je naar Botswana? De bagage dient dan verplicht vervoerd te worden in zachte tassen. Ook geldt in specifieke gevallen ("light aircraft" en helikopter) een bagagebeperking van maximaal twaalf kilo per persoon.

Zorg voor een goede "moneybelt". In de auto moet je zoals overal, niets van echte waarde achterlaten.

Bedelaars

In ontwikkelingslanden ontkom je niet aan het armoedebeeld op straat en aan bedelaars. Je krijgt dan ook snel medelijden en stopt hen dan maar wat geld toe. Het is moeilijk om de mensen te negeren terwijl wij het zo goed hebben en voor die ene euro eten wij geen boterham minder. Maar deze mensen raken er aan gewend hun hand omhoog te houden elke keer wanneer zij toeristen zien. Besef ook dat je soms onbewust een bedelcultuur in de hand werkt door op straat cadeautjes uit te delen. Dit leidt vaak tot ruzie bij de lokale

Thuis in Zuidelijk Afrika !

Zwaluwstraat 31
7471HH GOOR
Nederland

T +31 (0)547 263638
F +31 (0)547 263007
M +31 (0)6 41246844

info@kaia-travel.nl
www.kaia-travel.nl

BTW NL205474184 B01
KvK 08163458

Rabo: 13 62 59 383
IBAN: NL79RABO013625
BIC: RABONL2U

bevolking en tot spanning en irritatie bij toeristen omdat ze bestookt worden door bedelende mensen. Als vuistregel raden wij je aan hier niet op in te gaan. De bedelaarsmentaliteit is nu net wat het moderne Zuidelijk Afrika probeert uit te bannen. Koop in plaats daarvan zoveel mogelijk lokaal gemaakte souvenirs, koop op markten, betaal voor diensten en koop bij kraampjes en bij de lokale bevolking. Hiermee draag je bij op een positieve manier. Geef nooit geld aan straatkinderen, het risico dat zij daarvoor alcohol, sigaretten of drugs kopen is groot. Geef eventueel iets te eten (etensresten mag ook) of te drinken.

Bellen (vast)

Het beste kun je vanuit een postkantoor bellen. Telefoneren vanuit een hotel is vaak duurder (vraag vóór het bellen naar de kosten). De telefooncellen werken meestal met scope kaarten. In sommige landen moet je echter nog met (enorme hoeveelheden) muntgeld bellen.

Bereikbaarheid

Veel van onze klanten vinden het een prettig idee om, net als in Nederland, ook in Zuidelijk Afrika bereikbaar te zijn. Zeker wanneer je het land individueel bereist, is het handig te kunnen bellen of gebeld te kunnen worden. Bijvoorbeeld om de weg naar je accommodatie nog eens te bevestigen of om te melden dat je wat later aan zult komen. Ook bij pech onderweg of onverhoopte problemen is dit handig en bovendien geeft het een veilig gevoel. Je kunt je eigen mobiele toestel met Nederlands nummer meenemen, handig maar wel prijzig. Uiteraard is dit afhankelijk van de bereikbaarheid. Voor meer informatie over de kosten neem (vóór je vertrekt) contact op met je provider om achteraf geen verrassingen op je factuur tegen te komen – mobiel bellen vanuit het buitenland is een kostbare aangelegenheid (dat geldt ook voor mobiel internetten).

Wil je voordeliger bellen? Dan raden we je aan tevens een 2^e (oude) mobiele telefoon mee te nemen (mits z.g. SIM-lock vrij). Direct na aankomst koop je een lokale (Zuid-Afrikaanse) prepaid SIM-kaart van bijv. Vodacom. Deze kun je voordelig opwaarderen gedurende je verblijf in Zuid-Afrika. De kosten voor een SIM-kaart bedragen circa ZAR 5,- en het opwaarderen kost circa ZAR 100,-.

In sommige accommodaties en in de meeste steden zijn internet Pc's en cafés te vinden, waar je tegen betaling een email kunt ontvangen en versturen. Daarnaast zijn er steeds meer (betaalde) WiFi "hotspots" vooral in Zuid-Afrika.

Calamiteiten

Kaia Travel

In geval van calamiteiten ben je via Kaia Travel bereikbaar.

Maandag t/m vrijdag van 09:00 - 17:30

Telefoon : +31 (0) 54 726 3638

Mobiel NL : +31 (0) 64 124 6844

Buitenlandse zaken

Noodnummer +31 (0) 70 348 6486

Verzekeringen

CZ : +31 (0) 13 468 0402

Ohra : +31 (0) 26 400 4848

Achmea : +31 (0) 71 364 1850

Arag : +31 (0) 33 434 2350

Dela (sterfgevallen) : +31 (0) 800 955 6655

FBTO : +31 (0) 58 234 5600

Interpolis

Schademeldcentrale : +31 (0)13 462 0462

Centraal beheer : +31 (0)55 579 7979 (Reisbewijs) / +31 (0)71 364 1800

SOS CENTRALES

Europeesche hulplijn : +31(0) 20 651 5777

SOS International : +31(0) 20 651 5151

Blokkeren mobiele telefoons:

Debitel : +31 (0) 23 554 5545

KPN : +31 (0) 61 200 1200

Vodafone : +31 (0) 65 450 0100

Orange : +31 (0) 62 850 0777

Tele2 mobiel : +31 (0) 800 2199

Telfort : +31 (0) 800 4444444

T- mobile : +31 (0) 800 7111

Scarlet : +31 (0) 32 029 4478

Rabomobiel : +31 (0) 61 800 7300

Community Based Tourism

Dit is een praktische toepassing van georganiseerd toerisme, waarbij de lokale bevolking betrokken is bij zowel de ontwikkeling als de exploitatie van toerisme. Het levert werkgelegenheid en inkomsten voor de lokale bevolking. Voor toeristen zijn Community Based Tourism programma's aantrekkelijk omdat er direct contact is met de lokale bevolking en omdat er daarom afspraken zijn over de aard van het bezoek en de vergoeding die er tegenover staat.

Dieren

Bavianen en apen zijn gevaarlijk, evenals de wilde nijlpaarden en de krokodillen in de wildparken. Stap in wildparken nooit de auto uit, behalve op speciale stopplaatsen. Zorg als je goede foto's wilt maken voor een goede telelens.

Drinkwater

Leidingwater is in Zuid-Afrika over het algemeen drinkbaar. Flessenwater zijn te koop in alle grote of kleine supermarkten en bij tankstations. Ook ijsblokjes zijn betrouwbaar. In afgelegen of landelijke gebieden is het beter om het leidingwater niet te drinken maar flessen water te gebruiken. Houd er wel mee rekening dat plastic flessen erg veel milieubelastend afval opleveren, vul bij voorkeur je eigen fles waar mogelijk. Neem altijd je lege flessen mee en gooi ze niet in de natuur weg.

Elektriciteit

De netspanning is in Zuid-Afrika is 220 volt. Het is raadzaam een 3-polige verloopstekker mee te nemen of daar te kopen. Deze zijn in Nederland lastig te verkrijgen. In Zuid-Afrika kun je deze verloopstekker op de luchthaven en in supermarkten kopen.

Essentie

Een essentie is een preferentie die voor jou zo belangrijk is dat je boeking er vanaf hangt. Als de essentie niet gegarandeerd wordt, wil je niet op reis. Hiervoor worden kosten berekend, zie onze reisvoorwaarden. Meestal moet de essentie van medische aard zijn, bijvoorbeeld bepaalde maaltijden in verband met allergie, extra beenruimte in verband met een gebroken been of grote lengte (minstens 1.98/2.01 meter, afhankelijk van de luchtvaartmaatschappij), begane grond in verband met een rolstoel of iets dergelijks. Het is niet ongebruikelijk dat de reisorganisatie een schriftelijk bewijs of medische verklaring wil zien. Het kost je wat geld, maar dan weet je wel zeker dat je krijgt waar je om hebt gevraagd. Let er wel op dat dit altijd schriftelijk wordt bevestigd, anders kun je nooit aantonen dat je een essentie hebt doorgegeven!

Fotograferen en filmen

Over het algemeen kun je onbeperkt fotograferen en filmen. In sommige Zuid-Afrikaanse landen is het verboden om staatsgebouwen, luchthavens, grensovergangen, militaire gebouwen en politiestations te fotograferen (informeer vooraf). Indien je de lokale bevolking wilt fotograferen is het beleefd om eerst toestemming te vragen. Afrikanen poseren vaak uitgebreid voor een foto. Wees echter niet al te opdringerig, bovendien geeft een kleine fooi vaak een nog mooier plaatje. Helaas denken veel toeristen dat zij het "recht" hebben om te fotograferen omdat zij voor een reis of excursie betaald hebben – de lokale mensen hebben ten allen tijde het recht om te weigeren op de foto gezet te worden ook al begrijpen wij als toeristen de culturele, religieuze of persoonlijk motieven lang niet altijd. Je kunt om kwaliteitsredenen en beschikbaarheid het beste je materiaal in Nederland kopen (vooral indien je nog filmrolletjes gebruikt). Het is verstandig om een camera met telelens mee te nemen voor het maken van natuuroptnamen in de wildparken.

Fooien

Het is zeer gebruikelijk dat er voor diensten en service een tip wordt gegeven. In restaurants is het gebruikelijk 10% van de rekening te geven voor goede service en 20% (of meer) voor uitstekende service. Je hoeft niet zelf te tanken bij de benzinstations en de pompbedieners dienen een paar rand fooi te krijgen als ze je voorruit schoonmaken en aanbieden de bandendruk, olie en water te controleren. In de steden tref je vaak parkeerwachters aan bij supermarkten, banken et., ze zijn herkenbaar aan hun uniforme shirts. Ze dienen één of twee rand fooi te krijgen als ze behulpzaam zijn en als je auto nog intact is als je terugkomt. Hotelportiers krijgen een paar rand fooi per koffer, net als het huishoudelijk personeel van het hotel. In game lodges is het gebruikelijk ongeveer 10% van je totale rekening als fooi aan de ranger te geven en nog eens 10% achter te laten voor het lodge management om te verdelen onder het personeel. In het buitenland zijn mensen vaak geheel afhankelijk van tips en fooien. Het gaat altijd om kleine bedragen en ons advies is: wees gul. Ze zijn er heel blij mee. Maar ook hier geldt: "Overdaad schaadt"

Geldzaken

De valuta is de Zuid-Afrikaanse Rand (ZAR). Een euro is ca 11,0 rand waard (sept 2009). Op de luchthavens van Johannesburg en Kaapstad kun je direct bij aankomst geld wisselen of pinnen. In Zuid-Afrika kun je geld wisselen met euro's. Naast je pinpas van bank of giro is een creditcard (met PIN-code) aan te raden (Let op: het is niet mogelijk om benzine te tanken met een creditcard, wel kun je bij de grotere benzinstations van het merk "Engen" met je NL pinpas betalen). Reizigers mogen per persoon ZAR500,- het land mee in- of uitnemen. In heel Zuid-Afrika kun je gemakkelijk geld pinnen, in het Afrikaans wordt een PIN automaat ook wel een ATM (auto teller machine) genoemd. In verband met je eigen veiligheid en om fraude te voorkomen adviseren wij je zo mogelijk met een aantal mensen tegelijk te pinnen. Laat je nooit door een vreemdeling assisteren bij het pinnen! Wees ook alert op rondhangende figuren bij Pinautomaten.

Gezondheid

Zuidelijk Afrika is deels een (sub)tropisch land en daarom loop je meer risico om ziek te worden dan thuis. Dit komt omdat er meer bacteriën aanwezig zijn in een tropisch klimaat. Hoewel het risico op ziekten niet moet worden overdreven en zeker niet je reisplezier in de weg zou moeten staan, raden we aan om je goed voor te bereiden en ook terplekke en bij thuiskomst bewust om te gaan met gezondheidsrisico's.

Gezondheidsmaatregelen voor vertrek

Kaia Travel kan niet beoordelen of een reiziger met gezondheidsbeperkingen een bepaalde reis kan maken. In geval van twijfel dien je dit altijd na te gaan bij je huisarts.

Raadpleeg voor vertrek de plaatselijke GGD, je huisarts of een travel kliniek voor de actuele gezondheidsinformatie van een bestemming.

Je kunt o.a. terecht bij:

- Landelijke Coördinatiecentrum Reizigersadviesing, www.LCR.nl
- Informatielijn voor Reizigers: 0900-9584
- LUMC in Leiden, tel. 071-5263636, (informatie en afspraken voor de vaccinatiepoli 's morgens van 09.30-11.30 uur)
- Travel Health Clinic te Alkmaar, Almelo, Enschede, Hardenberg, Hengelo (hoofdvestiging), Hoofddorp en Winterswijk voor een persoonlijk advies afgestemd op je reisdoel via 0900 290 49 00 (www.thci.nl)
- Travel Clinic te Rotterdam, (bandje met informatie: 0900-5034090, eerst 1 kiezen)
- AMC in Amsterdam (bandje met informatie allerlei landen tel. 0900-9584)

- Inside Travel News (030-6912752) voor een gratis informatiepakketje
- www.myfirstaidkit.eu kun je een zelftest invullen voor een advies voor de beste EHBO-set.

Gezondheid ter plaatse

De medische voorzieningen in Zuid-Afrika zijn talrijk en voldoen in de privé klinieken en ziekenhuizen ruimschoots aan de Westerse maatstaven voor kwaliteit. In geval van nood wordt naar een afgelegen gebied een medische vlucht georganiseerd.

Naast het in acht nemen van de op je situatie afgestemde vaccinaties, is het natuurlijk ter plekke belangrijk om te voorkomen dat je ziek wordt. Wees ter plekke zeer alert: als je twijfelt over lichamelijke klachten, raadpleeg dan altijd een arts.

- **Bilharzia**
Voorkom een infectie overgebracht door kleine wormpjes door niet in stilstaand water te zwemmen of wandel nooit blootsvoets in stilstaande wateren.
- **Huidverzorging**
Neem wondjes in de tropen serieus: houd ze in de gaten en doe er iets desinfecterend op en eventueel voor overdag een pleister. Krab muggenbulten niet open. Gebruik altijd een zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor, ook in de winter of het regenseizoen. Snorkelen met T-shirt en (korte)broek is aan te raden. Draag geen felgekleurde of zwarte kleding en geen sterke parfum, deodorant of aftershave om stekende insecten op afstand te houden. Als je gevoelig bent voor huidirritatie is het best om katoenen of linnen kleding te dragen, dat broeit niet snel.
- **Hooggebergte**
Reizigers die te voet in de streek van de Drakensbergen (of andere bergen) willen trekken, dienen er zich van te vergewissen dat hun fysieke toestand hen in staat stelt actief te zijn op dergelijke hoogtes. Hooggebergte houdt steeds een risico in, ook voor mensen die in goede gezondheid verkeren. Ook op zonnige dagen kan het weer plotseling veranderen, neem dus altijd een warme trui mee op een wandeling.
- **Jetlag**
Er is niet of nauwelijks tijdsverschil tussen Nederland en Zuidelijk Afrika (alleen in de wintertijdperiode is er een uur verschil), maar u hebt een lange vlucht achter de rug waarvan altijd een terugslag te verwachten is. Daarnaast kost het altijd wat tijd om te wennen aan het klimaat en klaar te zijn voor veel nieuwe indrukken.
- **Malaria**
Malaria komt voor in het oosten van Zuidelijk Afrika. Het is raadzaam om je voor vertrek te laten informeren over de te nemen voorzorgsmaatregelen. Het aantal in te nemen malariatabletten kan per persoon voor dezelfde reis verschillen. Dit komt doordat er niet alleen gekeken wordt naar de reisroute, maar ook naar je leeftijd, gezondheid en medicijngebruik en is ook afhankelijk van het type malariatablet.
- **Natuurrampen**
Er is geen bijzonder risico voor een natuurramp in Zuidelijk Afrika.
Mocht er zich tijdens je verblijf in het buitenland een ramp of onvoorziene gebeurtenis voordoen, dan wordt van de reizigers verwacht dat zij zo spoedig mogelijk a) de lokale agent en b) hun gezinsleden of naaste familie of vrienden in Nederland/België inlichten. Zij kunnen zich ook wenden tot de dichtst bij gelegen ambassade (en/ of consulaat) van Nederland/België of van enig ander EU land in geval van moeilijkheden.
- **HIV/AIDS & Hepatitis**
HIV/Aids komt veelvuldig voor Zuidelijk Afrika. Het is raadzaam op je hoede te zijn voor besmettingsgevaar. Slachtoffers van agressie worden ten sterkste aangeraden zich zo vlug mogelijk medisch te laten onderzoeken.
- **Zonnesteek**
Voorkom een zonnesteek door een hoofddeksel en (eventueel) een zonnebril te dragen. Zorg altijd dat je een flesje water meedraagt, zeker wanneer je de natuur ingaat en niet snel aan drinkwater kunt komen. Vermoed je een zonnesteek (licht gevoel in het hoofd en duizeligheid): drink dan wat, ga in de schaduw zitten en blijf zover mogelijk verder uit de zon.

Gezondheid na thuiskomst

Belangrijk: Heb je na terugkomst (en dat kan eventueel maanden later zijn) koorts, darmklachten of andere medische klachten die je niet meteen kunt thuis brengen? Neem dan contact op met je huisarts en vermeld hoelang en waar je in Zuidelijk Afrika bent geweest en wat je er gedaan hebt. Ben je veel in contact geweest met de plaatselijke bevolking, dan is het verstandig een Mantoux te laten zetten (TBC-test).

Handbagage

Vanaf 6 november 2006 gelden voor alle vliegtuigpassagiers binnen de Europese Unie (EU), Zwitserland, Noorwegen en IJsland dezelfde, nieuwe regels voor wat mee mag in de handbagage. Vloeistoffen, gels en spuitbussen in de handbagage mogen alleen in kleine hoeveelheden (max. 100 ml per stuk) én op de juiste manier verpakt worden meegenomen. Dit geldt voor alle passagiers die vertrekken van, of overstappen op, een luchthaven binnen de Europese Unie. De regels gelden voor vloeistoffen zoals water en andere drankjes voor consumptie. Ook geldt het voor gels, pasta's, lotions en de inhoud van spuitbussen. Toiletartikelen zoals tandpasta, scheerschuim, haargel, lipgloss en crèmes vallen hier dus ook onder.

Dit zijn de regels voor vloeistoffen in uw handbagage:

Je kunt alleen nog vloeistoffen en gels meenemen in verpakkingen van niet meer dan 100 milliliter. Deze verpakkingen mogen alleen worden meegenomen in één doorzichtige en hersluitbare plastic zak per persoon, met een in van maximaal 1 liter. De doorzichtige plastic zak kun je van huis meenemen.

Incidenteel zijn de zakjes ook verkrijgbaar op de luchthaven.

Er zijn drie uitzonderingen:

- - Babyvoeding voor gebruik gedurende de gehele reis;
- - Medicijnen voor gebruik gedurende de gehele reis;
- - Speciale dieetvoeding voor gebruik gedurende de gehele reis.

Na de ticket- en paspoortcontrole kun je op de Europese luchthavens en in het vliegtuig van een Europese vliegtuigmaatschappij nog steeds je (taxfree) aankopen doen. Vloeistoffen en gels die je ná de ticket- en paspoortcontrole of in het vliegtuig heeft gekocht, worden door de winkel of aan boord – wanneer nodig – voor je verpakt en verzegeld. Het zegel is één dag geldig. Als je op een volgende luchthaven moet overstappen, mag je het zegel niet verbreken tot je op je eindbestemming bent aangekomen.

Apart aanbieden van je handbagage

Bij de ticket- en handbagagecontrole moet je alle vloeistoffen apart aanbieden. Voor de doorzichtige plastic zak geldt dat de verpakkingen er gemakkelijk in moeten passen en de zak gesloten is. De doorzichtige plastic zak moet gemakkelijk dicht kunnen en gesloten zijn. Ook jassen, colbertjasjes en grote elektrische apparaten, zoals laptops, moet je apart aanbieden bij de handbagagecontrole. Voor landen buiten de EU kunnen andere regels gelden. Houd er rekening mee dat voor landen buiten de Europese Unie (EU) zoals de VS en Canada andere regels kunnen gelden.

Homoseksuelen

Zuid-Afrika heeft één van de modernste grondwetten ter wereld met betrekking tot de mensenrechten en het erkennen van de vrijheid van religie en levensstijl. In tegenstelling tot in sommige buurlanden zijn de rechten van homoseksuelen beschermd door de grondwet en Zuid-Afrika is dan ook een zeer homoseksueel-vriendelijk land.

Huurauto

Zuid-Afrika heeft een goed onderhouden wegennet, je kunt er prima zelf rijden. Er wordt links gereden en het dragen van gordels is verplicht. Als je rijbewijs van een foto en Engelstalige aanduidingen is voorzien, dan heb je voor het huren van een auto geen internationaal rijbewijs nodig. In meer afgelegen gebieden zijn er soms kuilen in het wegdek z.g. "potholes". Maak gebruik van de wegen aangegeven op wegenkaarten en maak alleen stops bij benzinstations en wegrestaurants. Het wordt sterk aanbevolen om voorzichtig te rijden, je te houden aan de opgelegde snelheidsgrens en waakzaam te zijn voor het rijgedrag van mede weggebruikers, dit om ernstige ongelukken te vermijden. Het wordt afgeraden om lifters mee te nemen en na zonsondergang te reizen. Sluit je (huur)auto altijd goed af. Laat er niets in achter -zeker niet zichtbaar- en zorg ervoor dat 's nachts alles uit de auto (dus ook uit de achterbak) gehaald is. Let op: het is niet mogelijk om benzine te tanken met een creditcard, wel kun je bij de grotere benzinstations van het merk 'Engen' met je NL pinpas betalen. Bij de tolwegen kun je wel met creditcard betalen.

Kamperen

Wil je Zuid-Afrika ontdekken? Heb je geen zin in hotels maar ' gewoon' lekker vrij zijn? Rondtrekken en kamperen, je eigen 'braai' (BBQ) en gezellig kampvuur – dit is DE manier om Zuid-Afrika te beleven! Zuid-Afrikanners kamperen net zo graag als wij Nederlanders, het land is dan ook uitermate geschikt om zo te verkennen, alleen is dit nog niet zo bekend onder Europese toeristen! Er zijn meer dan 800 campings, stuk voor stuk op mooie plekjes en de meeste uitgerust met aansluitpunten voor water en elektriciteit, goede douches, toiletten, wasautomaten en winkels. De meeste National Parks hebben eveneens prachtige kampeerplaatsen met faciliteiten. Het stagel kan per locatie verschillen van € 15,- tot € 30,- per dag, afhankelijk van de aanwezige faciliteiten en de ligging. Met een camper of 4x4 met rooftop tent of bushcamper kun je in eigen tempo het land ontdekken. Het is mogelijk om vooraf de campings te reserveren maar ook op de bonnefooi is het buiten de hoogseizoen goed te doen. Je camper/4x4 kun je ophalen/inleveren in de meeste grote steden in Zuid-Afrika. Kamperen in de buurlanden zoals Namibië, Botswana en Mozambique is ook prima te combineren met camper/4x4 huur vanuit Zuid-Afrika. Campers zijn beschikbaar in modellen van 2-5 personen en 4x4's voor 2-4 personen. Alle campers/4x4 zijn inclusief kampeeruitrusting en linnengoed/handdoeken. Bij het ophalen van de auto is het verplicht om met een creditcard een borgsom te betalen. De borgsom is afhankelijk van hoogte van de eigen risico, indien de auto met volle tank wordt ingeleverd, zonder schade, krijg je de borg terug.

Kinderen – Reizen met ...

Kinderen vinden Zuid-Afrika heerlijk. Sommige gebieden lijken wel op maat gemaakt voor een mooie gezinsvakantie. De gehele kust, van Cape Town & de Garden Route tot de Wild Coast en KwaZulu-Natal, is geknipt voor gezinnen.

De Drakensbergen zijn ook bijzonder geschikt omdat hier wandelingen gemaakt kunnen worden met de allerkleinsten, maar ook iets meer uitdagende tochten met tieners.

De meeste kinderen zijn betoverd als ze bijzondere dieren zien in het wild. Het kan een beetje gevaarlijk zijn om kleine kinderen mee te nemen naar gebieden met malaria. Er zijn echter genoeg prachtige malariavrije gebieden waar wild bekeken kan worden (bijv. Madikwe Game Reserve en Pilanesberg National Park) Hoewel kinderen in de Zuid-Afrikaanse Nationale Parks welkom zijn en je dan ook veel gezinsaccommodaties zult vinden, hebben de meeste private game reserves/lodges leeftijdsgrenzen, tenzij je gezelschap de hele lodge afhuurt. Kinderen vinden over het algemeen game drives een heel avontuur maar .....zorg er voor dat je kinderen zich rustig en stil gedragen en dat je kinderen geen overlast zijn voor de mede safari gangers.

Op de meeste plaatsen krijgen kinderen korting en vaak kunnen kinderen tot een bepaalde leeftijd, gewoonlijk 12 of 15 jaar, gratis op B&B-basis verblijven als ze in de kamer van hun ouders slapen.

Kleding

Zorg voor het kleden in meerdere lagen: de verschillen tussen dag- en nachttemperaturen zijn in grote delen van het land aanzienlijk. Wat kleding betreft adviseren we je om gemakkelijk zittende kleding (katoen of linnen) mee te nemen, een vest of sweater (tijdens de vlucht, in een airconditioned ruimte, in hooggelegen gebieden of tijdens gamedrives in open 4x4 voertuigen kan het behoorlijk koel zijn), een lange broek voor de avonden, een petje tegen de felle zon, een paar makkelijke schoenen, een badlaken en badkleding.

Het regent niet vaak maar er valt wel het hele jaar door van tijd tot tijd een bui. Een regenjack en een kleine paraplu zijn daarom altijd aan te raden. Ook is het handig om een verrekijker en een zaklantaarn mee te nemen.

Op safari hoeft jij jezelf niet in speciale safarikleding te steken om van een gamedrive te kunnen genieten, het is wel aan te raden om geen felle kleuren en parfum te dragen. Neem in ieder geval stevige wandelschoenen mee. Vergeet ook niet je zwemkleding mee te nemen. Hoewel men overdag over het algemeen casual gekleed gaat, wordt het in veel hotels of restaurants op prijs gesteld dat de heren na 18:30 uur netjes gekleed gaan (géén korte broek).

's Lands wijs 's - Lands eer

Zoals gezegd; op reis gaan is het beleven van andere culturen en gewoonten. Door deze andere zeden en gewoonten te begrijpen en te respecteren, kan dat een extra dimensie aan je reis geven. Wij adviseren je om goed voorbereid en geïnformeerd op reis te gaan.

Locale specialiteiten

Proef de lokale specialiteiten, dat is deel van je belevenis van Zuidelijk Afrika! Rooibosthee ken je wellicht maar probeer ook eens:

- Biltong (gedroogd rundvlees of)
- Struisvogelbiefstuk en eieren
- Indiase curries in Durban
- Bobotie (eenpansgerecht geserveerd met gele rijst)
- Boerewors (gekruide saucijs)
- Braai (BBQ) met veel vlees en ander geroosterde lekkernijen
- Fruitsap
- Bier (Castle, Windhoek)
- Cider (Red's, Savanah)
- Zuid-Afrikaanse rode en witte wijnen

Naamgegevens

Het is van belang, dat de naam op je vliegticket overeenkomt met die in je paspoort. Voor de gehuwde dames wil dat zeggen dat je meisjesnaam op het ticket komt te staan. Ook je eerste voornaam dien je voluit (zoals in het paspoort) op ons vragenlijst en/of aanmeldingsformulier in te vullen. Bij een afwijkende tenaamstelling kan de luchtvaartmaatschappij weigeren je in te checken, wat problemen op het laatste moment en kosten voor eigen rekening tot gevolg kan hebben. Controleer onze bevestiging/factuur en geef het direct door als je naam verkeerd is ingeboekt.

Ongevallen

Red kostbare tijd tijdens ongevallen in binnen- en buitenland en creëer een ICE (= In Case of Emergency) nummer in je telefoon. ICE is inmiddels internationaal bekend als afkorting en wordt gebruikt door de politie, ambulancepersoneel en doktoren. Creëer in je GSM een adres onder de naam ICE en sla een nummer op van de persoon die moet worden gecontracteerd in geval van nood. Indien je verschillende nummers wilt opslaan, gebruik dan de namen: ICE1, ICE2 etc.

Bij een ongeval neemt altijd contact op met:

- a) Onze lokale agent of
- b) Met ons kantoor +31 (0)547 263638 of mobiel +31(0)6 41246844.

Openingstijden

De openingstijden verschillen van plaats tot plaats en van land tot land. De meest gangbare openingstijden zijn:

- **Winkels**
maandag tot vrijdag 08:00/08:30 – 17:00/17:30
zaterdag 08:00/08:30 – 13:00
(supermarkten zijn meestal langer en op zondag open).
- **Banken**
maandag tot vrijdag 08:30/09.00 - 15.30/16:00
zaterdag van 08:30 – 12:00
(veel banken zijn tussen 12:45 – 14:00 uur gesloten).
- **Postkantoren**
maandag tot vrijdag 08:30 - 16:30
zaterdag 08:00 – 12:00.

Ouder reizigers

Het enige waar je als reiziger op leeftijd waarschijnlijk spijt van hebt als je naar Zuid-Afrika reist is dat je het niet jaren eerder heeft gedaan. Je hoeft je over praktisch niets zorgen te maken. Er zijn veel plaatsen waar je gemakkelijk kunt bewegen en de steden, ook de wat kleinere, hebben goede medische faciliteiten. In Afrika wordt leeftijd als een positieve prestatie gezien en wordt ouderdom alom gerespecteerd, in het bijzonder op het platteland en in de traditionelere gebieden.

Overwinteren

Volgens Van Dale is een overwinteraar 'iemand die de winter doorbrengt in een warmer klimaat'. Overwinteren is niets nieuws. Lang geleden al trokken de mensen in Noord-Europa met de mammoets mee naar het zuiden.... Tegenwoordig is de noodzaak verdwenen, maar het plezier is gebleven! Overwinteren in Zuid-Afrika kan (en gebeurt) op alle mogelijke manieren. Heel ontspannen en voor een langer periode met een touroperator zoals Kaia Travel een lange rondreis maken, één of meerdere appartementen/huis(en) huren of met een camper rondtrekken (al dan niet onder begeleiding). 'De overwinteraar' bestaat niet, iedereen doet het op zijn of haar eigen manier! Door de ligging ten zuiden van de evenaar zijn de seizoenen tegengesteld aan die van Nederland en daardoor kun je in de maanden november, januari, februari, maart en april in m.n. de Western Cape het ideale klimaat verwachten voor een langer verblijf. Maar ook de ander regio's zijn leuk te verkennen! Houd er wel rekening mee dat de Noordelijke Regio's dan erg warm kunnen zijn! December is overigens minder geschikt daar het 'bouwvakantie is in Zuid-Afrika.

Meenemen/Checklist

- Bagage: 1 stuks bagage van maximaal 20 kg (Economy Class) per persoon, handbagage 5 kg
Tip: Hardschalige koffers passen niet goed in de bagageruimte van auto's of 4x4/campers. Neem roltassen (of sporttassen) of zo mee, maar zorg wel dat die met kleine hangslotjes af te sluiten zijn (voor binnenlandse vluchten in Botswana bedraagt de bagagelimiet 12 kg, voor Mozambique 15 kg – géén hardschalige koffers).
- Reisprogramma en -gids, tickets en vouchers (het kan ook voorkomen dat je de reisprogramma en vouchers van onze agent tijdens de "meet & greet" ontvangen – wordt vooraf met je gecommuniceerd)
- Geldig paspoort
- 2 x Kopieën van je paspoort (handig in geval van diefstal, dit is echter niet verplicht), 1 x in handbagage, 1 x in koffer
- Verzekeringsbewijzen (neem in ieder geval een kopie van je polis mee)
- Geldmiddelen (cash - ongeveer € 200,- in kleine coupures, daarnaast Zuid-Afrikaanse randen vooraf te bestellen - het GWK is vaak de goedkoopste aanbieder)
- Medicijnen (medicijnen op recept in handbagage, eventuele recepten laten vertalen naar Engels of Latijn door arts of apotheek, zie de voorwaarden aangaande handbagage en het meenemen van vloeistoffen)
- Middel tegen maag/darm stoornissen (Immodium, Norit) en aspirines
- (Foto)camera met voldoende geheugenchips en/of film
- Batterijladers voor mobiele telefoon, fotoapparatuur etc.
- Fotorolletjes/videobanden
- (Reserve) bril (indien van toepassing)
- Zonnebril
- Zonnebrandmiddel / aftersun
- Reiswekker
- Verrekijker
- Pet of een hoed
- Goede moneybelt
- Zaklantaarn (omdat het licht nog wel eens uit valt)
- Middelen tegen insecten/muggen (met DEET)
- Lichte regenkleding
- Wekker
- Zwemkleding
- Laat waardevolle sieraden thuis.

Preferenties

Als je speciale wensen of voorkeuren hebt (preferenties), kun je dat aangeven op het offerteaanvraagformulier. Het zijn bijv. voorkeur voor een bepaalde ligging van je accommodatie (begane grond, zo hoog mogelijk, rustig gelegen, dicht bij het zwembad enz.), voorkeur voor een bepaald type kamer (met bad, met balkon enz.), je kunt het zo gek niet bedenken of je kunt het als preferentie doorgeven. Of er aan voldaan kan worden, hangt vaak van derden af. Wij kunnen niet garanderen dat aan je wens is voldaan maar doen er alles aan om je verzoek te honoreren. Het wordt alleen nooit gegarandeerd! Dus wil je er echt 100% zeker van zijn dat je een stoel met veel beenruimte hebt of een appartement op de begane grond? Dan moet je daarvoor een **essentie** doorgeven. De meeste luchtvaartmaatschappijen bieden de mogelijkheid om vooraf speciale maaltijden, zoals vegetarisch, vetvrij, zoutarme enz. te bestellen, je kunt dit direct bij aanmelding vermelden. De kwaliteit en samenstelling van maaltijden in vliegtuigen en treinen liggen buiten onze invloedssfeer.

Prostitutie

Prostitutie is zo oud als de wereld en komt in alle landen, dus ook in Zuidelijk Afrika voor. Seks tegen betaling in geld, goederen en andere beloften is hier strafbaar. De kans tot besmetting met HIV is hier ongeveer 100%, dus gebruik altijd een condoom tenzij je behoefte hebt onderdeel van de statistiek in Zuidelijk Afrika te worden.....

Reisdocumenten

Voor je reis naar Zuidelijk Afrika dien je in het bezit te zijn van een paspoort die na terugkomst tenminste nog 30 dagen geldig is. Er dient nog minstens 2 lege pagina's in je paspoort te zijn. Een visum is niet nodig als het verblijf in Zuid-Afrika niet langer duurt dan 90 dagen (voor Zambia kun je een visum aan de grens kopen of vooraf bij de Ambassade van Zambia aanvragen). Je moet een vliegticket hebben met een bevestigde terugvlucht. Het is je eigen verantwoordelijkheid om na te gaan of deze informatie bij vertrek van de reis nog actueel is! Vergeet niet dit kort voor vertrek te controleren, er komen namelijk wel eens wijzigingen voor, dit is immers Afrika!. Het is raadzaam om een kopie van je paspoort en bankpas mee te nemen (in geval van verlies of diefstal).

Tip:

- Draag waardepapieren en reisdocumenten altijd bij je en gescheiden van je overige bagage.
- Mail een kopie van je paspoort en bankpassen naar je (webmail) zodat je in geval van diefstal er altijd bij kunnen.
- Laat je waardepapieren nooit achter in de auto/bus(je).
- Maak twee kopieën van alle belangrijke documenten zoals paspoorten. Neem er één mee, in een andere tas dan waar het origineel in zit en laat er één thuis bij een makkelijk te bereiken persoon.

Reisapothek

Wanneer u een grote hoeveelheid eigen medicijnen moet meenemen, is het aan te raden een medisch paspoort bij je te hebben. Dit kan problemen op de luchthaven voorkomen.

Verder is aan te raden: Anti-muggen-middel, (eventueel) Malaria tabletten, Aspirine, Immodium en een paar pleisters mee te nemen. Neem ook een reserve bril en/of gehoorapparaat mee.

Reisduur

De lengte van de reis wordt in hele dagen vermeld, ook de dagen van vertrek en terugkomst zijn meegeteld, dit in verband met de reisverzekering.

Respect voor cultuur en religie

Houd te allen tijde rekening met locale normen en waarden. "Fout" gedrag komt vaak voor uit onwetendheid, laat je informeren over de lokale gebruiken zoals begroetingen, eetgewoontes, kleding voorschriften, contact tussen personen van het andere geslacht of van een andere status. Probeer te beseffen dat een bezoek aan een traditioneel dorp het leven daar behoorlijk verstoort. De privacy wordt geschonden als je ongegeneerd het erf oploopt en lukraak fotografeert. Soms is toeristenbezoek georganiseerd en krijgen wij twijfels over het "authentieke gehalte" van wat te zien is, wij willen immers "een echt dorp" zien. De ideaal is georganiseerde kleinschalige en respectvolle bezoeken waar de spontaniteit zoveel mogelijk bewaard blijft. Maar dat is lang niet overal te vinden ....

Culturele erotiek? Nog nooit van gehoord! Dit zijn moderne invloeden in een traditionele samenleving. Sommige moderne geschenken passen in dit plaatje. Vraag je steeds af hoe nuttig een voorwerp daadwerkelijk is. Als het gepast is om een cadeau te geven, geef dan liever iets waar de lokale bevolking wat aan heeft.

Spontane bezoeken aan scholen of klinieken vinden wij leuk maar je moet je realiseren dat bezoeken van toeristen de dagelijkse gang van zaken drastisch verstoren. Je mag jezelf dan ook afvragen of een dergelijk bezoekje gewenst is. Een bezoek aan bijvoorbeeld een school gaat ten koste van het onderwijs en dat is een hoge prijs voor alweer een stapeltje schriften en pennen.

Souvenirs

Beroemde souvenirs zijn de kleurige houten maskers en bedrukt textiel. Ook zie je veel houtsnijwerk en stenen beelden. Op markten kun je afdingen.

Rolstoelvriendelijkheid

De toegankelijkheid per rolstoel is in delen van Zuid-Afrika goed. Er is vooruitgang op dit gebied dankzij nieuwe wetgeving. Veel game reserve en toeristische plaatsen hebben speciaal aangepaste accommodatie en rolstoelvriendelijke faciliteiten en wandelingen. Eco-access (www.eco-access.org) heeft een grote database met toegankelijke bestemmingen.

Souvenirs (fout)

Veel mensen nemen graag iets tastbaars mee naar huis. Een herinnering aan hoe mooi het land was. Echter, sommige souvenirs worden gemaakt van bedreigde planten en dieren. Als we die blijven kopen, is het met het kijken en genieten van de prachtige natuur op je favoriete reisbestemmingen snel afgelopen. Hieronder treft u de meest voorkomende soorten souvenirs van bedreigde planten en dieren aan,

- **Koralen**
Koralen leven in de warme zeeën en komen in verschillende kleuren en vormen voor en kunnen lijken op hersenen, hoortjes, takken en waaiers. Vooral harde koralen worden als souvenir verkocht.
- **Grote schelpen**
Grote bijzondere schelpen zoals de doopvontschelp en de karkoschelp worden over de hele wereld verkocht. Veel van deze schelpen worden onbewerkt verkocht, maar soms worden ze verwerkt tot asbak, lamp of schelpencomposities.
- **Slangen en hagedissen**
Over de hele wereld leven verschillende soorten en maten slangen en hagedissen. Veel van deze soorten worden bedreigd. De handel erin vormt daarbij een belangrijke factor. De huid van deze reptielen wordt soms los verkocht, maar is meestal verwerkt in portefeuilles, handtassen, laarzen, sieraden, riemen en andere kledingstukken. In andere gevallen worden de dieren opgezet verkocht of zelfs levend verhandeld. Soms worden producten verkocht van gefokte dieren. Bij producten van reptielenleer moet u bij de douane altijd de juiste vergunningen kunnen laten zien.
- **Krokodillen**
Van krokodillenleer worden veel modeaccessoires gemaakt, zoals portefeuilles, handtassen, laarzen en riemen. Opgezet worden ze in grote en heel kleine formaten als souvenirs aangeboden. Ook de losse huid, het vlees, de klauwen of zelfs levende exemplaren zijn te koop. Voor producten van krokodillen, gefokt of uit het wild, zijn altijd speciale vergunningen nodig.
- **Grote katten**
Wilde en vaak grote katten zoals tijgers, jaguars, jacht luipaarden en de kleinere lynx worden vrijwel overal ter wereld waar ze leven bedreigd. De kans om ze in het wild tegen te komen is klein. Verwerkt in souvenirs kom je ze helaas een stuk makkelijker tegen. De huiden van deze grote katten worden los aangeboden, of verwerkt in modeartikelen zoals tassen, jassen, riemen en hoeden. De klauwen, tanden en nagels worden verwerkt tot hangers aan kettinkjes. Daarnaast worden delen van grote katten verwerkt in traditionele oosterse medicijnen, bijvoorbeeld tijgerpleisters en luipaardpleisters. Kleinere katachtigen worden ook wel opgezet aangeboden.
- **Papegaaien**
Papegaaien en andere bedreigde vogels zijn in veel landen beschermd. Desondanks worden veel producten van papegaaien of andere bedreigde vogels verhandeld. Ze worden zowel levend (als huisdier) als opgezet aangeboden. Daarnaast worden in veel souvenirs veren van bedreigde (vaak kleurrijke) vogels verwerkt, bijvoorbeeld in pennen, aan traditionele muziek instrumenten of in hoofdtooien. In theorie kunnen die veren afkomstig zijn van vogels die de veren op een natuurlijke manier verloren. In de praktijk van vraag en aanbod kun je er echter van uitgaan dat er veel vogels voor uit de natuur worden gehaald.
- **Olifanten**
Olifanten leven in Azië en Afrika. Producten van olifanten worden dan ook met name op deze continenten aangetroffen. Ivoor is daarvan het bekendste product. Veel voorwerpen van ivoor worden als souvenir aangeboden, zoals sieraden, beeldjes, eetstokjes en stempels. Maar ook producten van de huid van de olifant en olifantpoten worden verhandeld. Ivoor kan ook van andere dieren komen, zoals walrussen of nijlpaarden. Ook in dat geval mag het niet zomaar worden ingevoerd in Nederland.
- **Zeeschildpaden**

Zeeschildpadden leven in warmere zeeën over de hele wereld. Van de zeeschildpad wordt het schild verkocht als wanddecoratie of verwerkt tot muziekinstrument, blaasbalg, pennenbak, sierdoosje, brilmonturen, haarkammen en sieraden als armbanden en oorbellen. Opgezette zeeschildpadden worden ook als souvenir aangeboden.

Tijdsverschil

In de zomermaanden is er geen tijdsverschil. In de winter is het in Zuidelijke Afrika 1 uur later.

VAT (BTW)

De BTW (VAT) bedraagt 14%. Bezoekers van Zuid-Afrika kunnen BTW terugvragen als de totale waarde meer bedraagt dan ZAR 250,-. Dit kan teruggevraagd worden op luchthavens, in diverse havens en bij douanekantoren. Daarvoor is een originele belastingfactuur, BTW teruggavenformulier en paspoort nodig. Ook de aangeschafte zaken dienen getoond te worden. De afhandeling kan nogal wat tijd in beslag nemen, dus reizigers dienen meer tijd te reserveren dan de standaard 2 uur voor internationale vertrektijden. Bekijk www.taxrefunds.co.za voor de voorwaarden.

Veiligheid

Zuid-Afrika is een zeer gewaardeerde toeristische bestemming met duizenden bezoekers per jaar en een ideale reisinfrastructuur. Het overgrote deel van bezoekers of reizigers ondervindt geen problemen. Toch is voor het ganse land een voortdurende waakzaamheid aan de orde, in het bijzonder in de grote steden, vanwege de grote misdadigheid in het land, zonder dat deze specifiek tegen bezoekers of toeristen gericht is.

Gewelddadige en dagelijkse misdaad komt helaas voor in Zuid-Afrika (diefstal, moord, verkrachting), vooral in de grote steden en op afgelegen boerderijen. Waakzaamheid en voorzichtigheid zijn dan ook onvoorwaardelijk geboden, om er niet het directe of toevallige slachtoffer van te worden. Wie een georganiseerde reis maakt onder begeleiding van een lokale gids loopt minder gevaar. Maar voor wie alleen of in een kleine groep reist, is behoedzaamheid vereist. Het wordt afgeraden om juwelen of andere waardevolle zaken (gsm, fototoestel, laptop, etc.) zichtbaar op straat te dragen. Maak van reisdocumenten kopieën en neem alleen deze mee tijdens verplaatsingen (geld, paspoorten en waardepapieren kun je het beste in de kluis van de accommodatie achterlaten - vermijd liever ook om 's avonds met alle waardepapieren over straat te lopen). Aangeraden wordt townships slechts onder begeleiding van een gids te bezoeken.

Ook komt er op plaatsen waar veel toeristen verblijven kleine criminaliteit voor. Wees dus beducht op zakkenrollers en tasjesdieven. Met name in het centrum van de grote steden Johannesburg, Pretoria, Durban en Kaapstad is waakzaamheid geboden. Loop in ieder geval, ook in de kleinere plaatsen niet in de schemering of in het donker (alleen) over straat, neem na 18:00 uur een taxi van uw hotel naar een restaurant. Vermijd in de regel afgelegen en slecht verlichte plekken.

Tips:

- Neem geen dingen mee die jij, je niet wil veroorloven te verliezen
- Wek niet de indruk alsof je waardevolle spullen bij je zou hebben
- Vermijd groepen jonge mannen
- Houd wat geld apart in de hotelkluis voor het geval als je beroofd wordt
- Verzet je liever niet indien je beroofd wordt
- Luister naar lokale adviezen over bepaalde gebieden
- Vermijd verlaten gebieden (ook in daglicht)
- Denk niet dat iedereen erop uit is je te bestelen
- Laat zo mogelijk je auto op een bewaakte parkeerplaats achter

Verlies of diefstal bankpas_of creditcard

Meld verlies of diefstal van je PINpas, creditcard of Chipknip onmiddellijk bij je bank. Onderstaande nummers zijn 7 dagen per week, 24 uur per dag bereikbaar. Je PINpas en/of creditcard wordt dan direct geblokkeerd, zodat anderen er geen misbruik van kunnen maken. Noteer het nummer tevens in je (mobiele) telefoon of agenda:

PINpas en Chipknip

ABN AMRO (binnenland)	: 0900 - 0024 (lokaal tarief)
ABN AMRO (buitenland)	: +31 (0) 10 241 17 20
Fortis Bank (binnenland)	: 0900-8170 (€ 0,10 p./min.)
Fortis Bank (buitenland)	: +31 (0) 20 588 18 81
ING	: +31 (0) 30 283 53 72
Postbank	: +31 (0) 58 212 60 00
Rabobank	: +31 (0) 499 499 112
Van Lansschot Bankiers	: +31 (0) 20 592 9111
Staal Bankiers	: +31 (0) 70 310 1510
Friesland Bank	: +31 (0) 58 299 5599
SNS Bank	: +31 (0) 30 299 7481
DSB Bank	: +31 (0) 88 372 5200
Overige banken (binnenland)	: 0800 - 0313 (gratis)
Overige banken (buitenland)	: +31 (0) 30 283 53 72 (ook via 'collect call')

Creditcard

ABN AMRO (binnenland)	: 0900 - 80 16 (lokaal tarief)
ABN AMRO (buitenland)	: +31 342 45 33 82
American Express	: +31 (0) 20 504 8666

Dinersclub	: +31 (0) 20 654 5511
ING Card	: +31 (0) 20 680 2002
Cards van ING Bank	: +31 (0) 58 212 6000
Cards van Postbank	: +31 (0) 58 212 6000
Cards van Rabobank	: +31 (0) 49 949 9112
Bankonafhankelijke Visa Cards en MasterCards (International Card Services)	: +31 (0) 20 660 06 11
Cards van PaySquare	: +31 (0) 30 283 55 55

Vertrek vanaf Dusseldorf

- **Taxi**
Een taxi naar Dusseldorf kan gereserveerd worden bij:
www.taxitooenen.nl
www.taxi2airport.nl
www.taxivanbommel.nl
- **Trein**
Met de trein kan ook, reserveer dan online bij www.nshispeed.nl
- **Auto**
Toch met de auto?
Lang parkeren kan op de luchthaven op P23 (gunstigste tarief maar is vaak vol).
Voor meer informatie zie: www.dus-int.de/dus_nl/parkeertarieven/
- **Hotel**
Zoek je een verblijf in de buurt van de luchthaven?
Kijk dan hier voor "Park, Sleep & Fly-aanbieders in de buurt van Düsseldorf luchthaven",
www.dus-int.de/dus_nl/service_h/#hotel

Vertrek vanaf Schiphol

- **Trein**
De milieuvriendelijkste manier om van en naar Schiphol te reizen is met het openbaar vervoer.
Kijk voor treintijden op www.ns.nl of op www.9292ov.nl of bel de reizigersinformatielijn: 0900-9292.
Tevens kun je zelf een Schiphol taxi reserveren, zie www.schipholtaxi.info of www.schipholvervoer.com
- **Auto**
Toch met de auto? Parkeren kan bij: Schiphol Smart Parking
  - Je hebt gegarandeerd een parkeerplek op P3
  - Je hoeft niemand te vragen je te brengen en te halen
  - Parkeren op Schiphol vanaf EUR 5,- per dag
  - De voordelige tarieven gelden voor 8, 15 en 22 dagen
  - Reserveer minimaal één week vooraf op Schiphol.nl en betaal met uw creditcard
  - Je creditcard is je in- en uitrijkaart dus je hoeft nooit in de rij te staan bij de betaalautomaat
  - De pendelbus brengt je in enkele minuten van en naar de Terminal. Deze bus rijdt iedere 10 minuten, 7 dagen per week en 24 uur per dag
  - Voor meer informatie zie: www.schiphol.nlOf bij de RAI, zie voor meer informatie: www.safeparking.nl
- **Hotel**
Heb je een vlucht geboekt waarbij je vroeg in de morgen moet vertrekken. Waarom al die stress om vroeg uw bed uit te komen, om de vlucht te halen. Dan is het een aanrader om een hotel op Schiphol te reserveren en met een goed humeur binnen "no time" je vlucht te halen. De volgende hotels bevinden zich op of in de buurt van Amsterdam Airport Schiphol:
  - Mercure Schiphol Terminal Amsterdam Airport Schiphol
  - Dorint Airport-Hotel
  - Hilton Amsterdam Airport Schiphol
  - Radisson SAS
  - Crown Plaza SPC
  - Sheraton Amsterdam Airport Hotel & Conference Center
  - Courtyard by Marriott
  - Dorint Sofitel Amsterdam Airport
  - ETAP Hotel Amsterdam Airport
  - Mercure Hotel Amsterdam Airport
  - NH Hotel Schiphol
  - Ibis
  - Hotel Schiphol A4
  - Hotel Chariot

Verzekeringen

Zonder annulerings- en reisverzekering is het niet verantwoord op reis te gaan. Deze kun je bij boeking bij Kaia Travel afsluiten. Neem je polis van de reisverzekering of een kopie daarvan met het telefoonnummer van de alarmcentrale mee op reis. Als je een doorlopende annuleringsverzekering heeft, dien je te controleren of je verzekering voldoende dekking biedt. Een annuleringsverzekering dient binnen 6 dagen na boeking afgesloten te zijn. Kaia Travel levert deze verzekeringen in samenwerking met Europese verzekeringen.

Vliegen/vluchten

Meer dan 70 internationale luchtvaartmaatschappijen vliegen op Zuid-Afrika. De nationale maatschappij is South African Airways. Kaia Travel biedt haar reizen naar Zuid-Afrika aan met vluchten van o.a. de KLM, Air France, SAA en Emirates.

De reisduur naar Johannesburg bedraagt ca. 11 uur (zonder overstap).

De reisduur naar Kaapstad bedraagt ca. 12 uur (zonder overstap).

Op de dag van vertrek, dien je 3 uur van te voren aanwezig te zijn op de luchthaven.

Het is ook mogelijk om een reis bij ons te boeken als je zelf je vliegticket elders gereserveerd hebben.

Voedsel

Koop zoveel mogelijk lokaal geproduceerde voedingswaren, dat is beter voor het milieu en de lokale economie. Bovendien is het een leuke manier om de lokale specialiteiten te proeven. Eet nooit vlees van beschermde diersoorten.

Vrouw alleen

Heel wat vrouwen hebben Zuid-Afrika al doorkruist, alleen en op verschillende manieren - met de rugzak, in een huurauto of met het openbaar vervoer. In het algemeen kun je als vrouw alleen prima door Zuid-Afrika reizen, als je je maar houdt aan de normale voorzorgen die vrouwen over de hele wereld nemen. Liften is natuurlijk altijd een risico en wordt niet aangeraden. Als je met het openbaar vervoer reist, let dan altijd op de omgeving en accepteer geen lift van vreemden. Alleenreizende vrouwen zullen zich waarschijnlijk prettiger voelen in een guesthouse of B&B dan in een groot hotel, omdat dergelijke accommodaties zich vaak persoonlijk om hun gasten bekommeren.

Wilde dieren

Geef dieren rust en ruimte en houd afstand – dieren hebben altijd voorrang, ook bij je accommodatie. Wees altijd voorzichtig in de nabijheid van wilde dieren, ze kunnen onverwachts agressief reageren. Respecteer alle dieren – van klein tot groot. Jaag wilde dieren nooit op en sluit ze niet in. Kom je onbedoeld oog in oog te staan met een wild dier, ren dan niet weg, blijf staan en kijk het dier aan. Voer dieren, ook vogels niet. "Moenie die diere voer nie" en "if you feed them, you kill them" zijn veel geziene waarschuwingsborden. Een belangrijke regel die vaak genegeerd wordt: het slechte voorbeeld van anderen is nooit een excuus voor "fout" gedrag.

Zakenreizigers

Wie voor zaken naar Zuid-Afrika reist, zal zien dat de Zuid-Afrikaanse steden net zo mondain zijn als elders en dat de transport-, telecom- en data infrastructuur zich kan meten met de beste ter wereld. In het commerciële verkeer houden Zuid-Afrikanen zich aan deadlines, afspraken en zijn ze een georganiseerd volk. Het enige vervelende zul je waarschijnlijk het parkeerprobleem in de steden vinden. En als je aan Zuid-Afrika denkt als bestemming voor incentivereizen, vergaderingen of conferenties, zul je de faciliteiten van wereldklasse vinden!

De informatie is door Kaia Travel met aandacht samengesteld. Desalniettemin is het mogelijk dat informatie onvolledig en/of onjuist is (of typefouten bevatten – een Afrikaantje heeft immers moeite om perfect Nederlands te spreken/schrijven!). Kaia Travel sluit alle aansprakelijkheid uit voor enigerlei directe of indirecte schade, van welke aard dan ook, die voortvloeit uit of in enig opzicht verband houdt met de verstrekte informatie.